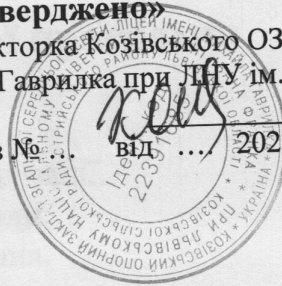

«Схвалено»

на засіданні педагогічної ради школи
від від .08.2022 р.
Протокол № 1

«Затверджено»

Директорка Козівського ОЗЗСО –ліцей
ім.М.Гаврилка при ЛНУ ім.ІФранка
Оксана КЛЕПУЦ
Наказ № ... від ... 2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

**Козівського ОЗЗСО- ліцей
імені М.Гаврилка
при ЛНУ ім. І.Франка
Козівської сільської ради
Стрийського району
Львівської області**

на 2022-2023 навчальний рік

Структура освітньої програми:

- Розділ 1. Загальні положення.
- Розділ 2. Призначення школи та засіб його реалізації.
- Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи.
- Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.
- Розділ 5. Корекційно-розвиткова робота.
- Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.
- Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.
- Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.
- Розділ 9. Структура навчального року.

Розділ 1. Загальні положення.

Прагнення України приєднатись до європейської спільноти сприяє поступовому формуванню міжнародних підходів та стандартів у всіх сферах діяльності суспільства, зокрема у сфері надання спеціальних послуг. Одним із виявів такої тенденції є повільне, але невпинне просування ідеї деінституалізації послуг для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Дана освітня програма визначає основні принципи, завдання та функції, а також порядок організації психолого-фізичного супроводу дітей з особливими освітніми потребами (надалі – ООП), які здобувають освіту в умовах інклюзивного та індивідуального навчання в закладах загальної середньої освіти.

Документ розробляється та реалізується школою самостійно, та окреслює коло знань, умінь та навичок, що підлягають засвоєнню з кожного окремого навчального предмету у процесі навчання, з метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня.

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями результатів навчання, який здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства:

- ст. 53 Конституції України;
- Законів України
- ✓ «Про освіту» (№ 2145-VIII, 05.09.2017);
- ✓ «Про повну загальну середню освіту» (від 16. 01. 2020 року № 463-IX 651-XIV);

Постанов КабМіну України:

- ✓ від 15.08.2011 № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах»;
- ✓ від 09.08.2017 № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».
- Концепції розвитку інклюзивної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 року № 912;
- Вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942
- власного Статуту

Освітня програма:

- розроблена закладом на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм, курсів, дисциплін. Узагальнює існування в педагогічному колективі різних підходів до призначення, структури, змісту, технологій розробки освітньої програми та її впливу на освітній процес. До

вступу в дію державних освітніх стандартів педагогічний колектив керується вимогами нормативних актів, що визначають обов'язковий мінімум змісту та вимоги до рівня підготовки учнів за відповідною освітньою програмою.

- розглядає рівень реалізованих освітніх програм та їхню спрямованість в ході виконання освітнім закладом вимог державного освітнього стандарту в частині обов'язкового мінімуму змісту основних освітніх програм.
- має чітку спрямованість (наприклад, формування особистості учнів; їх адаптація до життя в суспільстві; виховання громадянськості, працьовитості, поваги до прав і свобод людини, любові до Батьківщини, оточуючого середовища і т. п.) та є невід'ємною частиною освітньої програми закладу загальної середньої освіти.
- націлена дотримання основних принципів діяльності в особливому освітньому просторі:
- повага до індивідуальних особливостей дитини з ООП;
- командний підхід та активна співпраця з батьками дитини з ООП, залучення їх до освітнього процесу та розробки індивідуальної програми розвитку;
- конфіденційність та дотримання етичних принципів;
- міжвідомча співпраця з Сколівським ІРЦ.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування та організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом

Освітня програма містить:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження, поданий в рамках навчальних планів, відповідно до особливостей психофізичного розвитку;
- ✓ очікувані результати здобувачів початкової освіти;
- ✓ перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення;
- ✓ перелік корекційно-розвиткових програм;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Освітня програма розробляється на термін, обумовлений навчальними програмами – на 3 роки для учнів 1 класу, на 5 років для учнів 5,8,9,10 класу, та обновляється щорічно.

По мірі включення в освітній процес нових програм і підручників повинні вноситися корективи до розділу "Програмно-методичне забезпечення освітньої програми".

Розділ 2. Призначення школи та засіб його реалізації.

Призначення школи в наданні якісної спеціальної загальної освіти дітям шкільного віку території обслуговування закріпленої за закладом, полягає в забезпеченні засвоєння ними обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Для здійснення освітньої діяльності в закладах освіти необхідно виконання певних вимог, в тому числі і в частині забезпечення освітнього процесу спеціальними умовами:

- 1) побудова доступного освітнього середовища;
- 2) реалізація оптимальних методів, засобів і способів здійснення процесу виховання та навчання дітей з ООП, підбір методичного апарату навчальних матеріалів, технічних засобів навчання як колективного, так і індивідуального використання, застосування різних форм корекційно-розвивальних занять;
- 3) забезпечення процесу психолого-педагогічного дітей з ООП.

Освітня програма I рівня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (1,3 класи).

Освітня програма II рівня (базова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової загальної середньої освіти» (5,9 клас)

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи.

У даному розділі необхідно сформулювати тільки ті цілі та визначити тільки ті задачі, що вирішуються саме через освітній процес і саме зміст освіти.

Перед школою поставлені наступні цілі освітнього процесу:

- ✓ Забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- ✓ Гарантування наступності освітніх програм усіх рівнів;
- ✓ Складання та реалізація індивідуальної програми розвитку дитини; спостереження та аналіз динаміки розвитку учня;
- ✓ Налагодження міжособистісних стосунків між всіма суб'єктами освітньої діяльності;
- ✓ Посередницька діяльність в сфері виховання та соціальної допомоги;
- ✓ Розвиток зорового та слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з ООП;
- ✓ Розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності та творчості;
- ✓ Формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з ООП до навчання у закладі освіти;
- ✓ Створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з ООП, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій;
- ✓ Здійснення педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання та педагогічного патронажу.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.

Відповідно до чинного законодавства організація освітнього процесу в освітньому закладі регламентується робочим навчальним планом (розбивкою змісту освітньої програми на навчальні курси, за дисциплінами та за роками навчання).

Робочий навчальний план на 2022-2023 навчальний рік зорієнтовано на роботу початкової школи на інклюзивній формі (1,3 класи) та на педагогічному патронажі базової школи за 5-ти денним навчальним тижнем з українською мовою навчання, складено у відповідності з організаційно-методичними засадами освітнього процесу у спеціальних закладах освіти, зазначених у листі МОН України від 26.07.2018 № 814, а також на роботу для учнів 5,9 класів на індивідуальній формі навчання за 5-ти денним навчальним тижнем з українською мовою навчання, складеного у відповідності з організаційно-методичними засадами освітнього процесу у спеціальних закладах освіти, зазначених у наказі МОН України від 10.06.2019 р. №808, а також Положення про педагогічний патронаж в загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого наказом МОН України від 12 січня 2016 року N 8, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за N 184/28314, зі змінами затвердженими наказом МОН України від 19.07.2017 року № 635, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.05.2017 р. за N 645/30513 для:

- для дитини з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів, аутичного порушення тяжкого ступеня, учня 9 класу, організовано педагогічний патронаж за програмою базової освіти спеціальних ЗЗСО для дітей з особливими освітніми потребами. Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, зміст корекційно-розвиткової роботи відповідно до висновку Сколівського ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини від 20.06.2019 року №98 та виписки з протоколу засідання ЛКК №36 від 18.08.2021 року.
- для дитини з затримкою психічного розвитку, учня 3 класу, в інклюзивному класі. Рекомендована освітня програма «Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із затримкою психічного розвитку». Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, зміст корекційно-розвиткової роботи відповідно до висновку Сколівського ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини №ІРЦ-85600/2020/140913 від 26 серпня 2020 року.
- для дитини з затримкою психічного розвитку, учня 5 класу, в інклюзивному класі. Рекомендована освітня програма «Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із затримкою психічного розвитку». Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, зміст корекційно-розвиткової роботи відповідно до висновку Сколівського ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини №ІРЦ-85600/2021/253531 від 04 серпня 2021 року.
- для дитини з затримкою психічного розвитку, учня 1 класу, в інклюзивному класі. Рекомендована освітня програма «Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із затримкою психічного розвитку». Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, зміст корекційно-розвиткової роботи відповідно до висновку Сколівського ІРЦ про комплексну психолого-

Загальний обсяг навчального навантаження складає 4305 годин/навчальний рік.

	<i>Варіанти типових навчальних планів</i>	<i>Таблиця розподілу навчального часу</i>
1,3 кл.	Додаток 1 Типової освітньої програми спеціальних закладів середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом МОН України від 26.07.2018р, №814	Таблиця 1
5,9 кл.	Додаток 2 Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом МОН України від 10.06.2019 №808	Таблиця 2

Програма базової початкової освіти (1, 3 класи) окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової початкової освіти.

Начання дітей із затримкою психічного розвитку здійснюється за спеціальними навчальними програмами та за індивідуальною програмою. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та за структурою.

У першому та третьому класах освітню програму укладено за такими освітніми галузями – мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, інформатична, мистецька, фізкультурна, які реалізуються через навчальні програми.

Державний стандарт базової початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами складається з семи освітніх галузей: «Формування навичок читання та письма», «Формування елементарних математичних уявлень», «Я досліджую світ», «Соціально – побутове орієнтування», «Предметно – практичне навчання», «Розвиток художньо – естетичних навичок», « Адаптивна фізична культура».

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з ООП обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи, які спрямовані на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку та обов'язково фінансуються з відповідного бюджету, а саме:

- ✓ фізична культура;
- ✓ Розвиток мовлення;
- ✓ Ритміка;

- ✓ Корекція розвитку
- ✓ Створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

✓
Програма базової середньої освіти (5,9 класи) окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Навчання дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та легкого ступенів здійснюється за спеціальними навчальними програмами. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

У 5,9 класах освітню програму укладено за такими освітніми галузями – мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, інформативна, мистецька, фізкультурна, які реалізуються через навчальні предмети.

Державний стандарт середньої загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами складається з семи освітніх галузей: «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура». Освітня галузь «Мови і літератури» реалізується через навчальні предмети «Українська мова (мова і літературне читання)», «Іноземна мова». Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні навчальні предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство». Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується навчальним предметом «Історія України», «Всесвітня історія», «Основи правознавства». Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура». Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється в рамках курсу «Основи здоров'я» та інтегрується частково у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Освітня галузь «Технології» реалізується через предмети «Трудове навчання» та «Інформатика». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» або інтегрованим курсом «Мистецтво». Заклад освіти може обирати окремі курси музичного та образотворчого мистецтва або інтегрований курс «Мистецтво».

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з ООП обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи, які спрямовані на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку та обов'язково фінансуються з відповідного бюджету, а саме:

- ✓ Психомоторний та сенсорний розвиток;
- ✓ Альтернативна комунікація;
- ✓ Ритміка;
- ✓ Логопедичні заняття
- ✓ створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з ООП обов'язково включає сім освітніх галузей освітніх галузей «Мови і літератури»,

«Математика», «Природознавство», «Правознавство», «Мистецтво», «Технології», «Фізична культура», «Історія України», «Географія», «Фізика і хімія в побуті».

При розподілі варіативної складової навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури та години корекційно-розвиткових занять, відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" та від 21 лютого 2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» не враховуються при визначенні цього показника.

Виходячи з наповнюваності класів варіативна складова робочого навчального плану для 1-11 класів складена у відповідності з нормативами наповнюваності груп, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 128 від 20.02.2002р., зі змінами внесеними наказом МОН України № 921 від 17.08.2012р.

При складанні навчального плану враховано особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного забезпечення закладу. Рішення про розподіл годин варіативної складової, відповідно до Положення про загальноосвітній навчальний заклад, прийнято навчальним закладом, враховуючи кадрове забезпечення, та бажання батьків учнів.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог ЗУ «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм визначених ДСанПіН 5.5.2.008-01. Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до вказаного Закону.

Розділ 5. Корекційно-розвиткова робота

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з ООП, мети, завдань та напрямів такої роботи:

Корекційноінтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів

Мета: формування навичок життєдіяльності в соціальному середовищі.

Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

1. соціальна адаптація дітей;
2. корекція порушень розвитку;
3. загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, логопедичні заняття, ритміка.

У роботі з цією категорією дітей важливо приділяти увагу формуванню у них певного обсягу знань, адекватність поведінки та вміння діяти у конкретних життєвих ситуаціях.

Корекційно-розвиткова робота дитини із затримкою психічного розвитку

Мета: формування пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: розвиток сенсорно-перцептивної діяльності та формування еталонних уявлень; формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій заміщення та наочного моделювання в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.

2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.

3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.

4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звуковимови, одночасно з формуванням фонематичних процесів; розвиток лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу, уявлень про довкілля у процесі мовленнєвої й пізнавальної діяльності; формування управління й узгодження слів у реченні, зв'язного мовлення; ініціацію контакту, взаємодію та підтримування спілкування зі значущими дорослими та однолітками. Формування писемного мовлення у процесі; розвитку фонематичного, складового аналізу й синтезу; становлення синтетичних прийомів поскладового читання; формування мотивації оволодіння графічним зображенням букв й розвиток смислового програмування письмового висловлювання; формування мовних операцій.

5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, ритміка, корекція розвитку.

Корекційно-розвиткова робота дітей з інтелектуальними порушеннями

Мета: формування соціальної активності, відповідальності та суспільної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань уявлень про суспільство в цілому, здатності застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи, зміст якої зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти: соціально-побутове орієнтування, розвиток мовлення, лікувальна фізкультура, ритміка.

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Організація освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами у 2021/2022 навчальному році здійснюється відповідно до прийнятого Верховною Радою України 5 вересня 2017 року Закону України «Про освіту» в рамках нормативно-правового забезпечення Нової української школи, положень про спеціальну школу (школу-інтернат), навчально- реабілітаційний центр, інших актів, що регулюють забезпечення освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

Навчання таких учнів забезпечується у закладах загальної середньої освіти за місцем проживання в інклюзивних та спеціальних класах у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 753 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 р. № 585» з 1 вересня 2018 року.

Одним з основних завдань є формування життєвих компетентностей учнів, зокрема, підготовка їх до відповідної практичної діяльності та самостійного життя в сучасних суспільно-економічних умовах.

Формування життєвих компетентностей набуває особливого значення в освітньому процесі для дітей з особливими освітніми потребами. Йдеться про комплексність і неперервність психолого-педагогічної, трудової, фізичної, соціальної реабілітації учнів шляхом створення оптимальних умов для їх фізичного, інтелектуального, психічного розвитку. При цьому корекційно-розвиткова робота є складовою освітнього процесу.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основою оцінювання навчальних досягнень і є індивідуальна програма розвитку учня з особливими освітніми потребами.

Індивідуальна програма розвитку учня

Індивідуальна програма розвитку дитини – це документ структура якого чітко описана в інструктивно-методичному листі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9-384. Він

закріплює вимоги до організації навчання, зокрема, визначає характер освітніх послуг та форм підтримки дитини з особливими освітніми потребами та її батьків.

Відповідно до даного листа навчання дитини з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому навчальному закладі є індивідуальним, оскільки кожна дитина внаслідок різноманітних чинників має індивідуальний розвиток. Індивідуальне планування навчально-виховного процесу має на меті:

- розроблення комплексної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами з врахуванням індивідуальних особливостей, що допоможе педагогічному колективу закладу пристосувати середовище до потреб дитини;
- надання додаткових послуг та форм підтримки у процесі навчання;
- організацію спостереження за динамікою розвитку учня.

Базова ідея розробки індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами полягає в тому, що кожна дитина в класі здатна навчатися та має індивідуальні відмінності; а також в тому, що учні мають працювати в гнучкому навчальному середовищі, за гнучкою програмою та гнучкою методикою.

Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Оцінка досягнень дитини здійснюється в оптимальних для неї умовах (в найбільш сприятливому темпі, з використанням допоміжних засобів і ресурсів, за необхідності) і виявляє взаємодію таких компонентів освіти, як: знання і вміння дитини у даний період освітнього процесу та здатність застосовувати їх на практиці.

Диференціація процесу оцінювання навчальних результатів здобувачів освіти з особливими освітніми потребами

Контроль і перевірка в інклюзивному класі сприятимуть:

- своєчасному виявленню кола знань, умінь, навичок учнів, які потрібно розвивати/удосконалювати;
- повторенню і систематизації матеріалу;
- формуванню вміння відповідально й зосереджено працювати, користуватися прийомами самоперевірки і самоконтролю;
- стимулювати відповідальність учнів.

Об'єктами контролю у процесі навчання є:

- знання, уміння та навички визначені навчальними програмами;
- навчально-пізнавальні знання та вміння; власна діяльність;
- емоційно-ціннісні риси особистості, значущі для життєдіяльності в суспільстві.

Основними функціями перевірки й оцінювання навчальних досягнень учнів є

Діагностична – передбачає визначення рівня досягнень окремого учня (класу, групи), виявлення готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає вчителю змогу певним чином планувати й викладати навчальний матеріал, своєчасно надавати необхідну індивідуальну допомогу; попереджати можливі ускладнення.

Навчальна полягає у поліпшенні вивчення нового матеріалу, його засвоєння, відтворення, застосування, уточнення й поглиблення знань, їх систематизації, удосконалення навичок і умінь.

Діагностико-коригуюча - передбачає з'ясування причин труднощів, які виникають у конкретного учня під час навчання, виявлення потреб у вдосконаленні певних знань та вмінь, внесення коректив у діяльність учня і вчителя, спрямованих на відповідність потреб учнів з ООП.

Стимулюючо-мотиваційна - покликана розвивати прагнення поліпшувати свої результати, формує позитивні мотиви навчання.

Розвивально-виховна - полягає у формуванні вміння самостійно і зосереджено працювати, сприяє розвитку працелюбності, наполегливості, активності, взаємодопомоги та інших якостей особистості.

В інклюзивному навчанні доречним буде застосування таких видів контролю: попередній, поточний, тематичний, підсумковий.

Попередній контроль – проводиться з діагностичною метою перед вивченням навчального предмету. Він дає змогу визначити готовність конкретного учня до оволодіння предметним змістом, виявити рівень сформованості навчально-пізнавальних умінь та особливості діяльності.

Поточний контроль – здійснюється на всіх етапах вивчення учнем змісту теми.

Тематичний контроль – передбачає оцінювання навчальних досягнень учня після вивчення однієї або кількох програмових тем (розділів).

Підсумковий контроль – здійснюється в кінці півріччя і навчального року.

Рівень досягнень учнів буде вивчатись: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти з затримкою психічного розвитку, пропонований зміст навчальних предметів подано у Типовій освітній програмі під керівництвом Шияна Р. Б., що розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти середньої ланки школи.
Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. До ключових компетентностей належать:

Ключові компетентності	Коротка характеристика
Володіння державною мовою	передбачає уміння (самостійно або за допомогою) усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
Спілкування іноземними мовами	здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

математична компетентність	передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;
компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
інноваційність	передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти;
екологічна компетентність	передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
інформаційно-комунікаційна компетентність	передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
навчання впродовж життя	передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
громадянські та соціальні компетентності	пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
культурна компетентність	передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

<p>підприємливість та фінансова грамотність</p>	<p>передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.</p>
---	---

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу базової середньої та початкової освіти має передбачати досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Форми організації педагогічного патронажу.

Педагогічний патронаж — форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник. Така форма передбачена для учнів, які за станом здоров'я не можуть відвідувати школу щодня, перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я або потребують навчання біля лікарняного ліжка. Також вона пристосована до потреб учнів, що здобувають початкову та базову освіту у школах сільської місцевості, в яких через малокомплектність (менше 5 учнів на клас) не може бути організоване навчання в закладі.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти базової школи.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому; розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях. Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- Організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- Окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність</p>

	<p>щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечно життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма спеціального закладу базової середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2022/2023 навчальному році у закладі використовуються:

Для учнів 1,3 класів – навчальні програми, затверджені наказом МОН України від 26.07.2018 р. №814 у відповідності з Державним стандартом початкової освіти.

для учнів 5, 9 класів – навчальні програми, затверджені наказом МОН України від 10.06.2019 № 808 у відповідності з Державним стандартом базової освіти.

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН України за посиланням: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

Для виконання освітніх програм школи на 2022/2023 навчальний рік передбачено використання, крім затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; корекційно-розвиткових програм для дітей з особливими освітніми потребами, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти.

Розділ 9. Структура навчального року

Структуру навчального року, графік шкільних канікул визначено закладом освіти відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України та освітньою програмою закладу.

Директорка:

Оксана КЛЕПУЦ

Додаток 1

Затверджено:

наказом Козівського ОЗЗСО –лицею ім. М.Гаврила

№ від 29.08.2022 р.

Робочий навчальний план

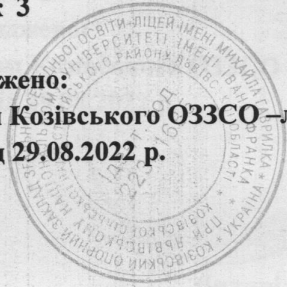
на 2022-2023 н.р.

(індивідуальна форма навчання, початкова школа)

Освітні галузі	Навчальні предмети	3 клас
		к-ть год на тиждень
Мовно -літературна	Укр. мова та літер. читання	5
Іноземна	Англ. мова	3
Математична	Математика	4
Природнича	Я досліджую світ	6
Технологічна	Трудове навчання	2
Інформатична	інформатика	1
Мистецька	мистецтво	2
Фізкультурна	Фізична культура	3
Корекційно –розвиткова робота	Корекція розвитку	3
Ритміка		1
Розвиток мовлення		1
Гранично допустиме навантаження		23

Додаток 3

Затверджено:
наказом Козівського ОЗЗСО –лицею ім. М.Гаврилка
№ від 29.08.2022 р.

Робочий навчальний план

на 2022-2023 н.р.

(індивідуальна форма навчання, основна школа)

Освітні галузі	Навчальні предмети	9 клас
Мови і літератури	Читання і письмо	0,5
Суспільствознавство	Я у світі	0,5
	Соціально – побутове орієнтування	2
Математика	Елементарне математичне уявлення	0,5
Природознавство	Природознавство	0,5
Мистецтво	мистецтво	0,5
Технології	Предметно – практичне навчання	3
	Основи інформатики	0,5
Здоров'я і фізична культура	Адаптивна фізична культура	1
Корекційно – розвиткові	Психомоторний та сенсорний розвиток	2
заняття	Альтернативна комунікація	1
	Ритміка	1
	Логопедичні заняття	1
Разом		14 годин

Додаток 1

Затверджено:

наказом Козівського ОЗЗСО –ліцею ім. М.Гаврила

№ від 29.08.2022 р.

Робочий навчальний план

на 2022-2023 н.р.

(індивідуальна форма навчання, початкова школа)

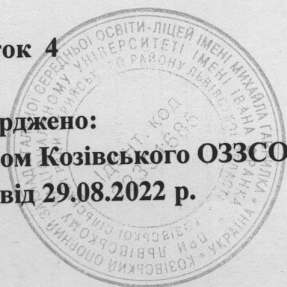
Освітні галузі	Навчальні предмети	1 клас
		к-ть год на тиждень
Мовно -літературна	Укр. мова та літер. читання	5
Іноземна	Англ. мова	2
Математична	Математика	3
Природнича	Я досліджую світ	8
Технологічна		
Інформатична		
Мистецька	мистецтво	2
Фізкультурна	Фізична культура	3
Корекційно –розвиткова робота	Корекція розвитку	2
Ритміка		1
Розвиток мовлення		1
Гранично допустиме навантаження		20

Додаток 4

Затверджено:

наказом Козівського ОЗЗСО –лицею ім. М.Гаврилка

№ від 29.08.2022 р.

Робочий навчальний план

на 2022-2023 н.р.

(індивідуальна форма навчання, основна школа)

Освітні галузі	Навчальні предмети	9 клас
		0,5
Мови і літератури	Читання і письмо	0,5
Суспільствознавство	Я у світі	0,5
	Соціально – побутове орієнтування	2
Математика	Елементарне математичне уявлення	0,5
Природознавство	Природознавство	0,5
Мистецтво	мистецтво	0,5
Технології	Предметно – практичне навчання	3
	Основи інформатики	0,5
Здоров'я і фізична культура	Адаптивна фізична культура	1
Корекційно – розвиткові	Психомоторний та сенсорний розвиток	2
заняття	Альтернативна комунікація	1
	Ритміка	1
	Логопедичні заняття	1
Разом		14 годин